

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande

Stockholm 2024-10-31

Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101); S2024/00707

Svensk Försäkring begränsar sitt remissvar till de delar i betänkandet som behandlar patient- och läkemedelsförsäkringen.

Konsekvensanalysen brister

De föreslagna ändringarna i patientskadelagen medför större konsekvenser än de som redovisats i betänkandet. Utredningen har visserligen, förtjänstfullt, tagit hjälp av ett försäkringsföretag för att uppskatta storleken på den höjning av regionernas försäkringspremier som ändringarna avseende infektions- och katastrofskador kan medföra. Utredningen bedömer att dessa uträkningar är en utgångspunkt och bedöms kunna påverka andra bolags höjningar av försäkringspremier på ett likartat sätt. Svensk Försäkring vill dock peka på att försäkringsbestånden skiljer sig mellan olika försäkringsföretag, vilket påverkar konsekvenserna. Den redovisade konsekvensanalysen tar hänsyn endast till konsekvenser för premier för regionernas vård och verkar inte heller beakta att försäkringsföretag naturligen behöver gå med vinst. Svensk Försäkring menar att det med hjälp av betänkandets konsekvensanalys inte går att bedöma effekterna för de som försäkrar andra vårdgivare än regionerna. Det finns stora skillnader mellan exempelvis regionernas vård och skönhetsvård eller tandvård när det gäller berörda professioner och möjliga skador.

Ytterligare utredning behövs

Svensk Försäkring menar att det finns skäl att ytterligare och grundligt se över både patientskadelagen och frågan om läkemedelsförsäkringen. Ett skäl är att det när patientskadelagen infördes inte fanns privat vård av samma omfattning som för närvarande. Förutsättningarna för skador för olika vårdgivare skiljer sig. Det finns vidare skäl att överväga frågor om t.ex. maximibeloppen i försäkringen.

Förslagen om katastrofskador kan få stora effekter

Svensk Försäkring avstyrker förslagen rörande katastrofskador. Förslagen i denna del är de som kan få störst effekt.

Bedömningen av huruvida det föreligger rätt till ersättning blir skönsmässig och kriterierna är svåra att väga mot varandra. Även små skador kan ge stora problem för en individ och konsekvenserna är svårbedömda.

Det finns risk för storskador som inte kan beräknas. Försäkringsföretag som har mindre portföljer kan ha svårare att absorbera storskador och behovet av återförsäkring kan därför vara stort.

Man måste också beakta att det kan vara större risker på den privata marknaden och att exempelvis skönhetsvård och tandvård uppvisar stora skillnader mot den offentliga vården. När försäkringsföretagen gör en riskbedömning och beräknar premien bedöms försäkringstagarens, dvs läkarens eller annan vårdutförarens, risk. Katastrofrisken påverkas troligen inte av erfarenhet och kunskap och går inte att förutse. Avsikten är ju enligt utredningen att ersättningen för katastrofskador ska tillämpas "i särskilt ömmande fall när det i övrigt inte föreligger rätt till ersättning".

Infektionsskador i sig utan invändningar

Svensk Försäkring har i sak inte några invändningar mot förslagen rörande infektionsskador men hänvisar till det som sagt inledningsvis om konsekvenser.

Förskrivning av läkemedel off-label

Svensk Försäkring instämmer i bedömningen att ersättning bör utgå i den beskrivna situationen och att ersättning inte bör regleras i patientskadelagen. Det är emellertid svårt att bedöma omfattningen av problemet.

Svensk Försäkring

Svensk Försäkring

Johan Lundström

Lena Friman Blomgren